

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Laura Hedberg

BESLUT

Datum
2014-09-29

Referens
511-441-2012

Sida
1(7)

BILDANDE AV NATURRESERVATET DIGERBERGET, TORSBY KOMMUN

BESLUT

Med stöd av 7 kap. 4 § miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsas med den svarta heldragna linjen på kartan i bilaga 1 som naturreservat.

Naturreservatets namn ska vara naturreservatet Digerberget.

Syfte med reservatet

Naturreservatet Digerberget bildas i syfte att bevara och utveckla biologisk mångfald i ett område med värdefulla skogar. Området ska tillsammans med andra skyddade naturmiljöer i omgivande landskap ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Syftet är också att inom ramen för bevarandet och utvecklandet av biologisk mångfald tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet uppnås genom att skog och myr tillåts att utvecklas fritt, med undantag för de delar av området där det finns contortatall. Lämpliga åtgärder vidtas för att avlägsna contortatall. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras. Spontan skogsbrand i området släpps till den grad säkerhetsaspekterna kan tillåta. Vidare görs vissa anordningar för att underlätta för friluftslivet.

Föreskrifter

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Föreskrifterna under A och C gäller inte förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som behövs för att tillgodose syftet med naturreservatet och som framgår av föreskrifterna under B nedan.

Föreskrifterna gäller inte heller den uppföljning av områdets skötsel och naturvärden eller av miljöns utveckling i stort, inklusive nödvändig

provtagning och insamling av bestämningsmaterial, som utförs av eller på uppdrag av Länsstyrelsen eller Naturvårdsverket. Sådana undersökningar ska ske i samråd med reservatsförvaltningen. Vid oenighet i samrådet gäller inte undantaget från föreskrifterna.

I enlighet med 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan (bilaga 4).

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden:

Utöver vad som annars gäller i författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. avverka träd och buskar eller ta bort eller upparbeta dött träd eller vindfälle,
2. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar områdets ytformer som att schakta, tippa, gräva, dika, dämna, leda bort vatten eller anordna upplag,
3. dra fram mark- eller luftledning,
4. uppföra byggnad, annan anläggning eller anordning,
5. använda eller sprida kalk, gödselmedel eller växtnäringssämnen,
6. använda kemiska eller biologiska bekämpningsmedel,
7. framföra motordrivet fordon, exempelvis traktor, snöskoter och terränghjuling (s.k. fyrhjuling),
8. återbeskoga genom sådd, plantering eller markberedning.

Föreskriften A1 gäller inte röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass. Föreskriften gäller inte heller för avverkning av contorta inom områden som finns angivna i bilaga 3. Avverkning av contorta ska vara gjort senast år 2045.

Föreskrifterna under A gäller inte nyttjande och underhåll av den skogsbilväg som gränsar till reservatet i väster. Underhållet får inte innebära åtgärder eller åverkan utanför befintlig väggkropp och befintliga diken.

Föreskriften A3 gäller inte eventuell nedläggning av markkabel inom vägområdet.

Föreskriften A5 gäller inte sådan kalkning som sker enligt den regionala åtgärdsplanen för kalkningsverksamheten i Värmland.

Föreskriften A7 gäller inte för älgdragare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation undviks.

Föreskriften A7 gäller inte för körning med snöskoter på den markerade leden för skid- och snöskoteråkning som går i områdets sydvästra del.

Föreskriften A7 gäller inte heller för körning med motordrivet fordon i samband med skogsbruksåtgärder för att avverka contorta. Bestående skador på mark och vegetation ska förhindras.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad ägare och innehavare av särskild rätt till fastigheter förpliktas att tåla:

Ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktas tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet:

1. röjning av samt utmärkning av reservatets yttergränser enligt Naturvårdsverkets anvisningar,
2. anläggande, utmärkning och underhåll av led enligt karta, bilaga 3,
3. anläggningar för att underlätta för det rörliga friluftslivet, som t.ex. utsiktspunkt med bord och bänkar,
4. uppsättande och underhåll av informationstavlor längs markerad led,
5. undersökningar av skogliga strukturer, djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden, inklusive provtagning och nödvändig insamling av bestämningsmaterial,
6. kalkning enligt regional åtgärdsplan för kalkningsverksamheten i Värmland,
7. körning med snöskoter på den markerade skid- och snöskoterleden i områdets sydvästra del enligt karta, bilaga 3,
8. röjning av självföryngrat contorta.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas inom reservatet, samt om ordningen i övrigt inom reservatet:

Utöver vad som annars gäller i lagar och författningar är det i naturreservatet förbjudet att:

1. samla in ryggradslösa djur, t ex skalbaggar, snäckor och fjärilar,
2. samla in mossor, lavar och vedsvampar,
3. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd, stående och omkullfallna träd, och buskar,
4. utan länsstyrelsens tillstånd i näringssyfte organiserat utnyttja området, samt för skolor och institutioner att regelmässigt utnyttja området för att utföra vetenskapliga eller andra undersökningar,
5. framföra motordrivet fordon, exempelvis traktor, snöskoter och terränghjuling (s.k. fyrhjuling).

Föreskriften C3 gäller inte röjning av uppväxande sly eller kvistning för underhåll av befintliga jaktpass och skjutgator. Föreskriften gäller inte heller för avverkning av contorta inom områden som finns angivna i bilaga 3. Avverkning av contorta ska vara gjort senast år 2045.

Föreskriften C5 gäller inte nyttjande av den skogsbilväg som gränsar till reservatet i väster.

Föreskriften C5 gäller inte för älghugare eller liknande som behövs för uttransport av större vilt (älg, hjort, björn, vildsvin) från området enligt terrängkörningsförordningen (1975:594 1§), i samband med den jakt som är tillåten i naturreservatet. Uttransporten ska ske så att skador på mark och vegetation undviks.

Föreskriften C5 gäller inte för körning med snöskoter på den markerade leden för skid- och snöskoteråkning som går i områdets sydvästra del.

Föreskriften C5 gäller inte heller för körning med motordrivnet fordon i samband med skogsbruksåtgärder för att avverka contorta. Bestående skador på mark och vegetation ska förhindras.

Länsstyrelsen beslutar att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken träder i kraft tre veckor efter den dag författningen utkommit från trycket i länets författningssamling.

UPPGIFTER OM NATURRESERVATET

Namn	Naturreservatet Digerberget
Län	Värmland
Kommun	Torsby
Lägesbeskrivning	Ca 6 km öster om Sysseleback
Församling/Socken	Övre Älvdals församling, Dalby socken
Topografisk karta	13CNO
Ekonomisk karta	13C7j, 13C6j
Naturgeografisk region	30a vågig bergkullterräng
Kulturgeografisk region	Södra Norrlands inland, skogsbygd
Fastighetsknutna rättigheter som reservatet berör	Torsby Ransby GA:2, GA:3, GA:4; Torsby Skyllback GA:4; Torsby Likenäs GA:8
Fastigheter	Ransby 1:169, 1:8>1 och 3:1>5
Areal	129,3 ha
Förvaltare	Länsstyrelsen Värmland
Ägare	Privat och staten

REDOGÖRELSE FÖR ÄRENDET

Ärendets beredning

2001 kontaktades Länsstyrelsen av markägare som planerat avverkning i område där det fanns nyckelbiotoper. Efter inventering av det aktuella området och omgivande skogar presenterades ett gränsförslag. För att lösa in mark för naturreservatet har Naturvårdsverket gjort markbyten med en del av de berörda markägarna. För resten av markåtkomst har intrångsersättning betalats ut. 2013 gjordes avtal om del i vägbyggnation vid nordvästra sidan för tillträde till reservatet.

Remissinstansernas och sakägares synpunkter

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget. Torsby kommun har inget att erinra mot att Naturreservatet Digerberget inrättas. Havs- och Vattenmyndigheten tillstyrker förslaget. Nordvärmlands Snöskoterklubb har lämnat in önskan att det skulle även i fortsättningen vara tillåtet att åka med snöskoter på den markerade leden för skid- och snöskoteråkning i reservatets sydvästra hörn.

Länsstyrelsens bemötande av inkomna synpunkter

Ett undantag har lämnats i föreskrifterna för snöskoteråkning på den markerade leden i områdets sydvästra del.

LÄNSSTYRELSENS MOTIVERING OCH INTRESSEPRÖVNING

Beskrivning av omgivande landskap och reservatet

Naturreseptatet Digerberget ligger i Torsby kommun, cirka sex kilometer öster om Sysseleback. I närområdet finns flera andra naturreseptat med liknande naturtyper. Inom en radie av en mil ligger flera beslutade naturreseptat och flera områden där reservatsbildning inlett.

Under 1990-talet genomförde Skogsvårdsorganisationen en landsomfattande inventering av nyckelbiotoper på småskogsbrukets marker och då utpekades en nyckelbiotop inom området.

I länets strategi för långsiktigt skydd av skog har särskilt viktiga kluster av skogar med höga naturvärden pekats ut som värdeetrakter. Digerberget ligger i en värdeetrakt för barrblandskog och granskog.

I naturreseptatet finns både gran- och talldominerade områden. Många av granarna är gamla och det finns gott om hänglavar. Inslaget av lövträd är bitvis högt, främst i blockiga och branta partier och det finns många arter som är knutna till en kontinuitet av lövträd. De lövträd som finns i området är asp, björk, sälg och gråal. I området finns spår av fyra bränder. Det finns en stor mängd död ved i form av både stående och liggande träd av olika ålder och trädslag. Den stora mängden gamla och döda träd samt det höga inslaget av lövträd gör att området är rikt på hackspettar och området är dessutom en god livsmiljö för vedlevande skalbaggar. Vid en inventering av området påträffades 31 olika arter av skalbaggar varav fyra är rödlistade. Området hyser även många andra arter som är hotade av dagens skogsbruk, t.ex. broktagel och norsk näverlav. I öster gränsar området till Natura 2000 – vattendraget Likan där gränsen går längs vattendragets västra kant.

Motiv till skydd

Genom en reservatsbildning vid Digerberget bevaras en gammal naturskog med viktiga strukturer som gamla grovbarkiga träd, döende och döda träd och lövträd. Huvudmotivet för den föreslagna reservatsbildningen är de höga naturvärdena gällande krävande kryptogamer och fåglar, som finns i området tack vare frånvaro av skogsbruk och de kuperade naturförhållandena.

Digerberget är ett naturskogsområde med mycket höga naturvärden, som inte är att betrakta som normal produktionsskog och därför inte heller bör skötas som en sådan. Större virkesuttag, avverkning för vägdragnin g eller uppförande av nya byggnader, bortstädning av vindfäll en och döende träd och så vidare skulle medföra skada på viktiga strukturer som död ved, gamla och senvuxna träd. Fragmentering av den viktiga livsmiljön skulle medföra kanteffekter med genomblåsning och uttorkning till följd.

Som naturreservat kommer området att skötas med enda syfte att gynna naturvärdena och att tillgängliggöra området för det rörliga friluftslivet. Naturvårdande åtgärder utförs för att förbättra befintliga livsmiljöer för de hårt trängda skogslevande arter som har en fristad i området.

Länsstyrelsen gör bedömningen att detta är ett mycket skyddsvärt område vars naturkvaliteter och besöksvärde endast kan säkerställas genom att det undantags från skogsbruk och arbetsföretag som påverkar mark, vatten, flora och fauna.

Överensstämmelse med planer, internationella åtaganden, miljökvalitetsmål med mera

Bildandet av naturreservatet Digerberget är en del i Länsstyrelsens arbete med miljökvalitetsmålet "Levande skogar" samt är del i arbetet med miljökvalitetsmålet "Ett rikt växt- och djurliv". Beslutet följer nationella och regionala riktlinjer och strategier för prioritering av naturreservatsskydd, vilka bygger på Sveriges internationella åtaganden om skydd av den biologiska mångfalden.

Beslutet bedöms vara förenligt med en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt 3 och 4 kap. miljöbalken. Ingen kommunal detaljplan eller områdesbestämmelse enligt plan- och bygglagen finns som berör området. Beslutet är inte i konflikt med koncessioner eller undersökningstillstånd för gruvnäringen, enligt den information Länsstyrelsen fått av Sveriges geologiska undersökning (SGU).

Intresseprövning

I reservatsbildningsprocessen ingår som en del att i alla frågor göra en vägning mellan enskilda och allmänna intressen med den utgångspunkten att det ska finnas en rimlig balans eller proportion mellan de värden som ska skyddas genom förbudet eller inskränkningen, och den belastning som förbudet eller inskränkningen har för den enskilde, ett ställningstagande som brukar refereras till som proportionalitetsprincipen. Länsstyrelsen menar att den avgränsning av reservatet och de inskränkningar som gjorts av markanvändningen är nödvändiga, och att de inte går längre än vad som behövs för att tillgodose reservatets syfte för allmänintresset, samtidigt som markägarna genom intrångsersättning eller köp kompenserats för sin ekonomiska förlust.

Upplysningar

Länsstyrelsen har enligt 8 § miljötillsynsförordningen (2011:13) ansvaret för tillsynen över naturreservatet. I tillsynen ingår att övervaka att reservatsföreskrifterna följs. Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid mot meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter, om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudets eller föreskriftens syfte.

Eftersom området syftar till att bevara biologisk mångfald ska eventuella vindfällan och stormskadad skog lämnas. Bestämmelserna i 5, 6, 10 och 29 §§ skogsvårdslagen ska inte tillämpas inom naturreservatet (se 4 § skogsvårdslagen).

Hur man överklagar, se bilaga 6

Beslut i detta ärende har fattats av landshövding Kenneth Johansson. Föredragande har varit byrådirektör Laura Hedberg. I den slutliga handläggningen har även deltagit chefsjurist Lars-Ove Olsson, enhetschef Thomas Östlund, verksamhetschef Torben Ericson samt länsråd Robert Andrén.

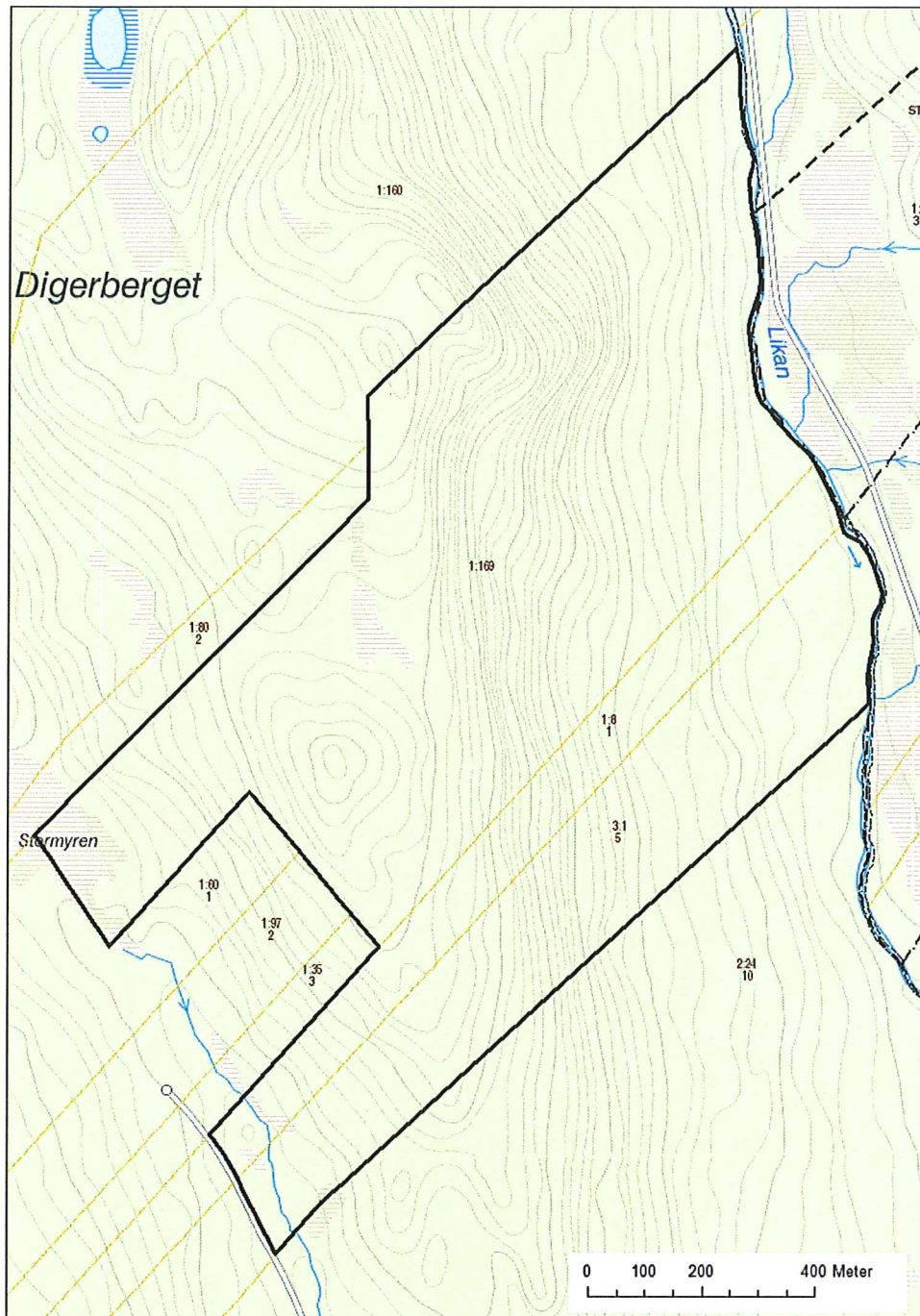
Kenneth Johansson

Laura Hedberg

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Översiktskarta
3. Karta översikt särskilda skötselåtgärder, specifikation till B-föreskrifter
4. Skötselplan
5. Områdesbeskrivning
6. Hur man överklagar

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188
Naturreservatet Digerberget (heldragen svart linje)

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Växnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

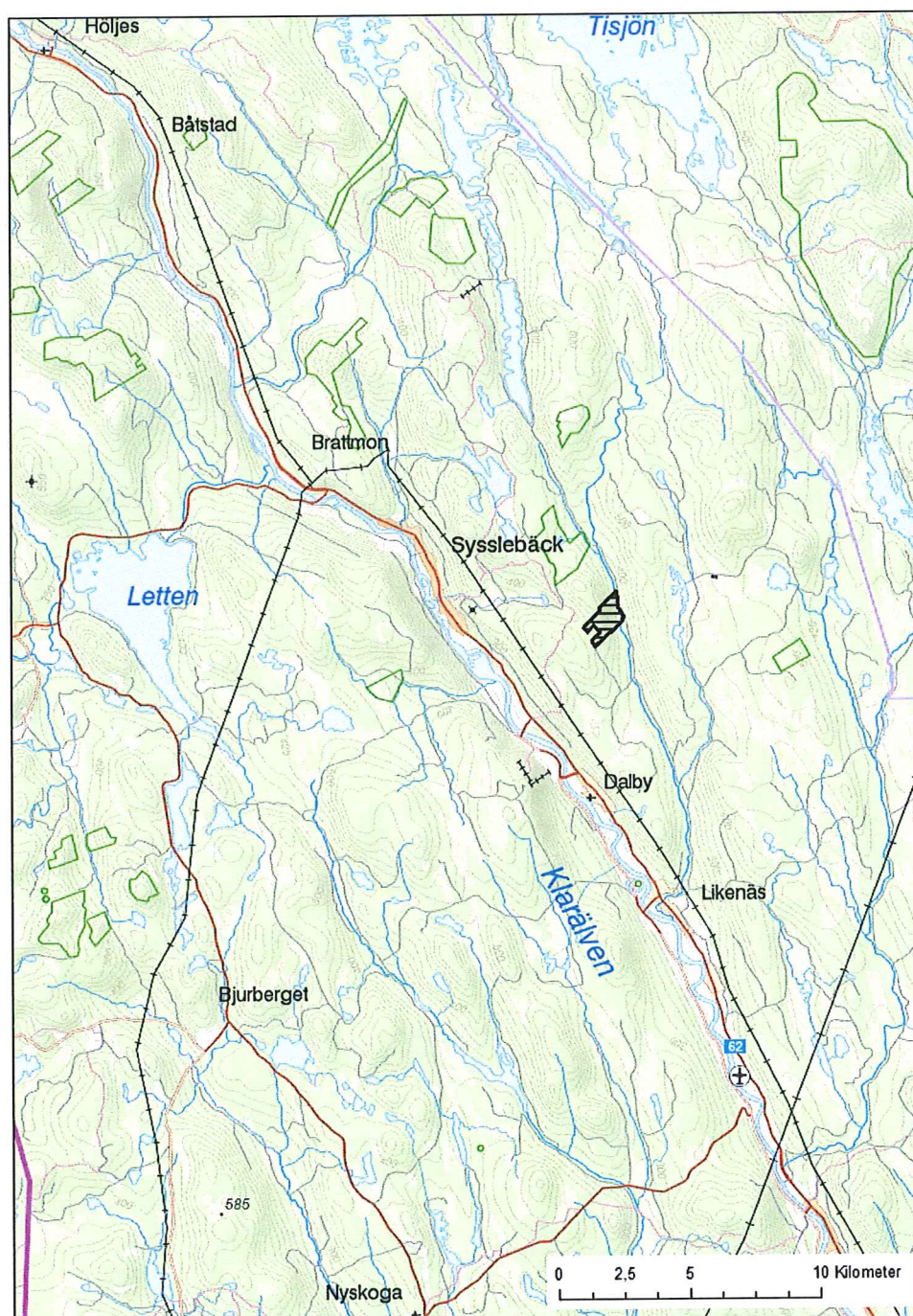
Naturvård
Laura Hedberg

ÖVERSIKTSKARTA

Datum
2014-09-29

Bilaga 2

Referens
511-441-2012

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

Översiktskarta för naturreservatet Digerberget (svart, streckat område)

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Våxnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länsstyrelsen
Värmland

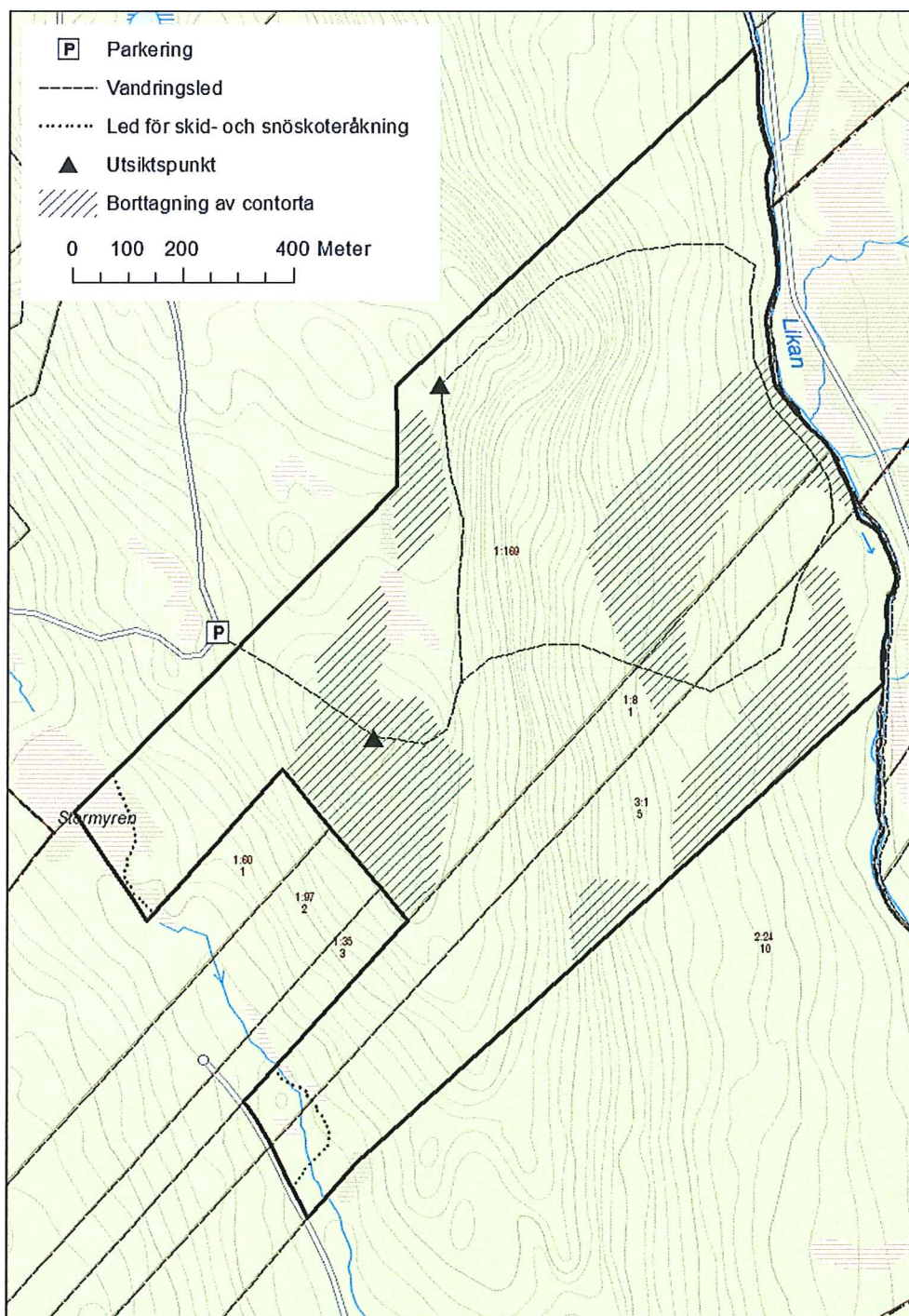
Naturvård
Laura Hedberg

KARTA ÖVER A OCH B- FÖRESKRIFTER

Datum
2014-09-29

Bilaga 3

Referens
511-441-2012

Copyright Lantmäteriverket 2009, dnr 106-2004/188

Postadress: Länsstyrelsen Värmland, 651 86 KARLSTAD Besöksadress: Våxnäsgatan 5
Telefon: 010-224 70 00 (växel) Fax: 010-224 71 10 E-post: varmland@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/varmland

Länssstyrelsen
Värmland

Naturvård
Laura Hedberg

Datum
2014-09-29

Sida
1 (4)
Referens
511-441-2012

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET DIGERBERGET

1. Syftet med naturreservatet

Naturreservatet Digerberget bildas i syfte att bevara och utveckla biologisk mångfald i ett område med värdefulla skogar. Området ska tillsammans med andra skyddade naturmiljöer i omgivande landskap ge goda förutsättningar för ett långsiktigt bevarande av typiska växt- och djursamhällen. Områdets hydrologi ska vara opåverkad av negativa ingrepp. Syftet är också att inom ramen för bevarandet och utvecklandet av biologisk mångfald tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet uppnås genom att skog och myr tillåts att utvecklas fritt, med undantag för de delar av området där det finns contortatall. Lämpliga åtgärder vidtas för att avlägsna contortatall. Exploatering och arbetsföretag i området förhindras. Spontan skogsbrand i området släpps till den grad säkerhetsaspekterna kan tillåta. Vidare görs vissa anordningar för att underlätta för friluftslivet.

2. Administrativa data

Objektnamn	Digerberget
NVRnummer	2041633
Kommun	Torsby
Markslag och naturtyper* (ha):	
Tallskog	14,8
Granskog	45,7
Barrblandskog	18,4
Barrsumpskog	0,4
Lövblandad barrskog	26,1
Triviallövskog	0,5
Ungskog inklusive hyggen	19,7
Sumpskogsimpediment	0,5
Övriga skogsimpediment	0,6
Våtmark	2,3
Sjöar och vattendrag	0,2
Total areal	129,3 ha
Varav produktiv skogsmark	125,6 ha

Prioriterade bevarandevärden:	
Markslag	Taiga (9010) 59,3 ha Öppna mossar och kärr (7140) 2,6 ha Skogbevuxen myr (9740/91D0) 0,9 ha
Strukturer	Grova träd, senvuxna träd, död ved
Arter	Stor flatbagge, broktagel, norsk näverlav, tretåig hackspett

*arealer för markslag och naturtyper baseras på KNAS. Summan är en summering av de ingående delområdenas avrundade arealer. Avrundningen kan innebära att den sammanlagda KNAS-arealen inte är den samma som reservatets totala areal.

3. Historisk och nuvarande mark- och vattenanvändning

Området ligger i närheten av Ransbysätern och skogen har säkerligen varit viktig som virkesförråd. Det finns tydliga spår efter skogsbruk inom området. Skogen har bland annat plockhuggits upprepade gånger på vissa ställen. Mindre områden är plockhuggna även efter 1950-talet. Det finns även mindre områden som har kalavverkats i modern tid.

4. Områdets bevarandevärden

Biologiska bevarandevärden

Huvudmotivet för den föreslagna reservatsbildningen är höga biologiska värden i form av den rika gammelskogsberoende flora och fauna som förekommer i området. Skogen på Digerbergets sluttning är cirka 150-200 år gammal och enstaka tallar uppnår en ålder på cirka 300 år. Inslaget av lövträd är hög på vissa ställen. Digerbergets belägenhet i en trakt med värdefulla barrblandskogsområden understryker bevarandevärdet. Flera hotade arter finns i området, så som broktagel och stor flatbagge.

Kulturhistoriska bevarandevärden

Det finns inga registrerade kulturlämningar inom området.

Bevarandevärden för friluftsliv

Området är i sin helhet lämpligt för friluftsliv och från Digerbergets topplatå finns en fin utsikt över omnejden. I dagsläget finns inga anordningar för att underlätta friluftsliv.

5. Skötselområden

Skötselområde 1 (skog, ca 129 ha)

Bevarandemål

Inom området finns höga biologiska värden knutna till gammelskog. Många av värdena inom området är knutna till gran- eller barrblandskog. Strukturer så som grova träd och död ved ska förekomma inom området. Det ska också finnas senvuxna träd och torrträd. Det ska finnas häckningsmöjligheter för tretåig hackspett samt livsmiljöer för flatbagge, norsk näverlag och broktagel. Arealen taiga ska vara minst 55 ha.

Åtgärder

Hela reservatet ska lämnas för fri utveckling med undantag de delar av området där det finns contortatall. Inom dessa delar ska planterat contortatall avlägsnas genom fällning. Fällning av contortatall ska prioriteras i områden som har riklig förekomst av trädslaget (se bilaga 3). Självföryngrat contorta ska röjas bort i hela reservatet vid behov.

Friluftsliv

Hela området är lämpligt för friluftsliv. Från Digerbergets topp finns en fin utsikt över omgivande landskap. I områdets sydvästra del går en markerad led för skid- och snöskoteråkning. Underhållet av leden utförs inte av Länsstyrelsen.

Bevarandemål

Friluftsliv ska kunna bedrivas i hela naturreservatet och besökare ska kunna se och uppleva områdets livsmiljöer och arter. Området ska genom en välmarkerad vandringsled genom reservatet vara lättillgängligt för besökare. Vandringsleden ska leda till en eller två utsiktspunkter på Digerbergets topplatå. Besökare ska kunna tillgodogöra sig kunskaper om reservatet genom information på en informationstavla vid parkeringsplatsen samt vid utsiktspunkten.

Åtgärder

Parkeringsplats anläggs vid vägen som ligger nordväst om reservatet. Vid parkeringsplatsen placeras en enkel informationstavla, innehållande information om området, dess natur och reservatets föreskrifter. En led från parkering och fram till reservatet samt genom hela reservatet bör anläggas. Leden bör gå förbi en eller två utsiktspunkter på Digerbergets topplatå. En enklare rastplats med informationstavla bör anläggas vid en av de föreslagna utsiktspunkter på Digerberget (bilaga 3).

6. Sammanfattning av planerade skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Prioritet	Skötselområde
Istandsättning av naturreservatet		
Markering av reservatsgräns	1	Hela reservatet
Markvård		
Fällning av contortatall	2	Hela reservatet, prioriteras på vissa områden, se bilaga 3
Anläggningar för friluftslivet		
Parkeringsplats	1	Vid vägen nordväst om reservatet
Sätta upp informationstavla	1	Vid parkeringen och längs leden
Led från parkering och genom reservatet	2	Enligt karta, bilaga 3
Rastplats vid utsiktspunkt	2	Enligt karta, bilaga 3
Röjning av självföryngrat contorta	2	Hela reservatet

7. Uppföljning

Uppföljning av bevarandemål

Bevarandemålen för området kommer att preciseras i nivåsatte s.k. målindikatorer. En redogörelse för uppföljning av målindikatorerna kommer att finnas i en särskild uppföljningsplan.

Uppföljning av skötselåtgärder

Genomförda skötselåtgärder ska följas upp. Redovisning av genomförd åtgärd ska ange vad som gjorts i vilket område och hur stor tidsåtgången var.

8. Genomförd dokumentation

Nyckelbiotopsinventering genomfört av Skogsstyrelsen (1997); Inventering av vedinsekter i två naturskogsområden i norra Värmland (Wikars L., 2001); inventeringar gjorda av Länsstyrelsens personal ute i fält vid olika tillfällen.

Länsstyrelsen
Värmland

Naturvård
Linda Stöberg
054-19 70 42

OMRÅDESBESKRIVNING

Datum
2013-02-12

Referens
511-441-2012

Sida
1(12)

OMRÅDESBESKRIVNING DIGERBERGET

Översiktlig beskrivning av Digerberget

Det föreslagna naturreservatet omfattar 129,3 ha varav 125,6 ha utgör produktiv skogsmark. Området består av Digerbergets barrskogsdominerade sluttningar och höjdplatå. Höjdstigning i området sträcker sig från 340 - 500 meter över havet. Området har överlag måttliga boniteter och delvis mycket brant och storblockig terräng. I nordost gränsar området mot vattendraget Likan och övriga delar mot ungsogor och nya hyggen.

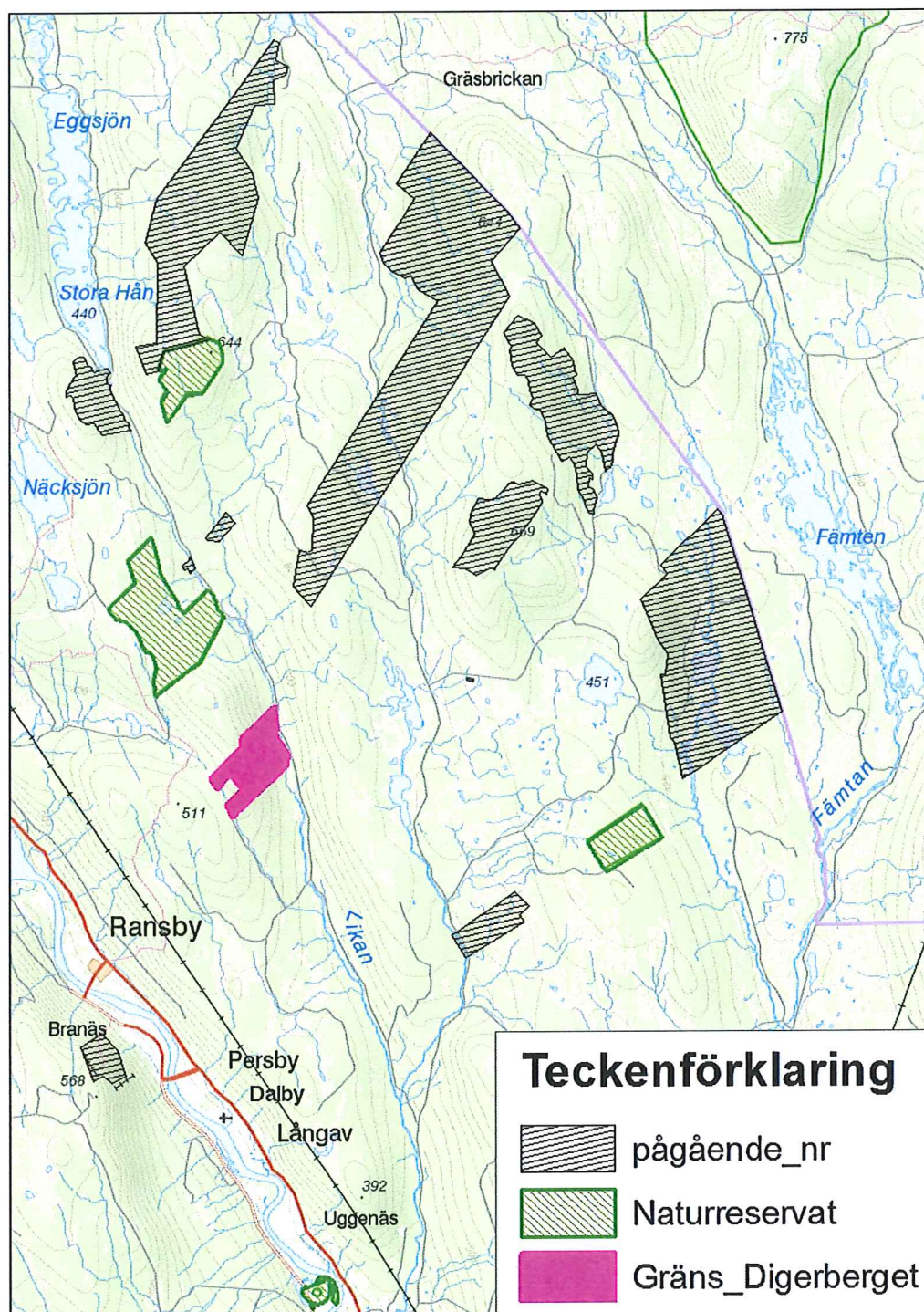
Den största och mest centrala värdekärnan i området (delområde 6) utgörs främst av östsluttningen som innehåller både talldominerad skog i bergbranter och gammal, hänglavrik granskog. Skogen är gammal, uppskattningsvis mellan 150 – 200 år. Enstaka tallar uppnår en ålder på ca 300 år. Inslaget av lövträd, främst björk och asp, är bitvis högt och i branter och blockiga partier finns asp i olika åldrar och dimensioner.

På den flackare höjdplatån finns värdefulla tall- och granbestånd samt ungsogor. Vid fältbesök för avgränsning av yttergränsen hittades, utöver Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotop fem nya värdekärnor på totalt 14 ha (delområde 1, 3, 4, 5 och 11).

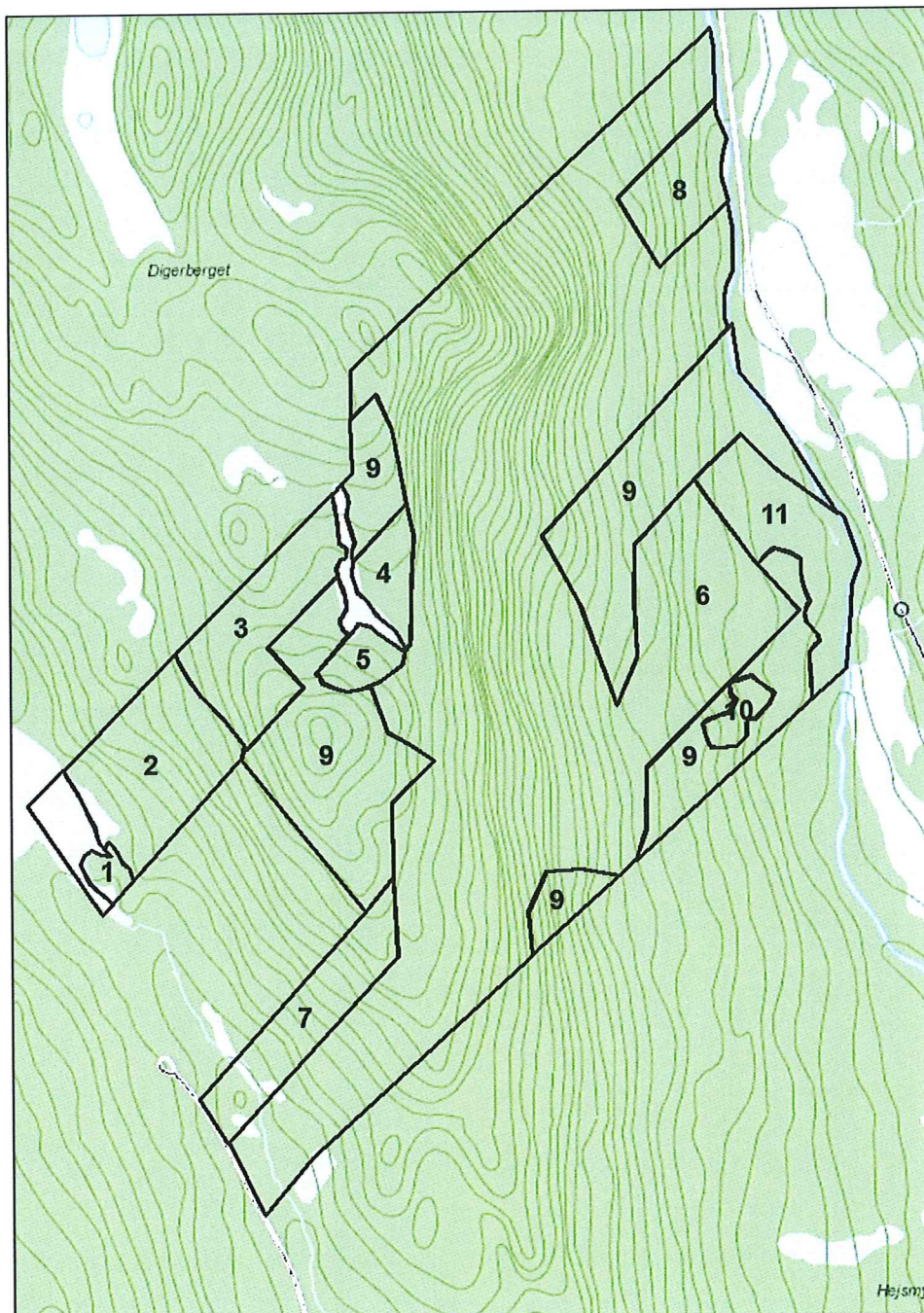
Totalt uppgår arealen värdekärna till knappt 70 % av arealen produktiv skogsmark. Tre delområden på totalt 14 ha bedöms vara lämplig utvecklingsmark. Delområdena som klassats som utvecklingsmark har alla tre olika karaktär och består av genomgallrad men fortfarande flerskiktad och lövträdsrik granskog (delområde 2), nyavverkad skog med kvarlämnade 200-250-åriga tallar (delområde 7) samt lövträdsrik ungsog (delområde 8). Andelen arronderingsmark uppgår till 25,5 ha och 20 % av arealen.

Det omgivande landskapet

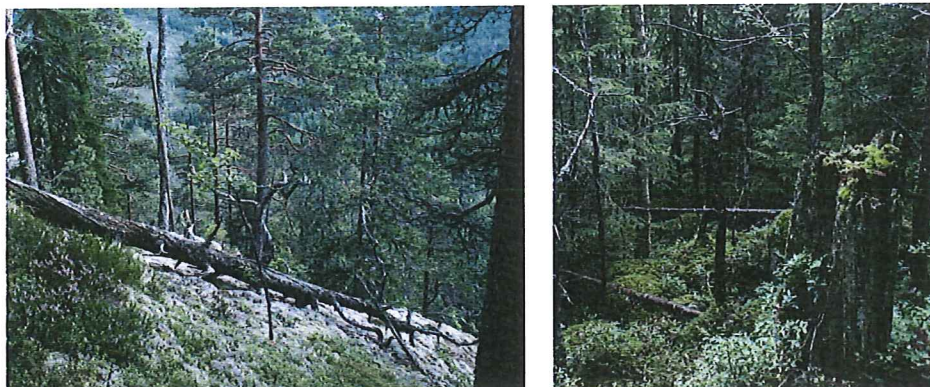
Digerberget berörs av två trakter som tack vare sin höga koncentration av nyckelbiotoper pekats ut i länets strategi för skydd av skog, trakt för granskog och trakt för barrblandskog. Den höga andelen nyckelbiotoper och värdefull natur har lett till att det idag inom en mils omkrets finns sex bildade naturreservat och ytterligare åtta områden där skyddsarbete inletts. Det närmsta reservatet, Lisselberget, ligger bara 1600 meter bort.

Figur 1. Skyddade områden i närheten av Digerberget.

Delområden

Figur 2. Digerberget har delats in i 11 delområden.

Figur 3. På det vänstra fotot syns tallåga på brant hållmark. Det högra fotot visar gammal tallstubbe i barrskog. Foto Fredrik Wilde.

1.1 Beskrivning av delområden

Området har delats upp i 11 delområden. Nedan ges en beskrivning av varje delområde. De arter som är rödlistade är försedda med kategoriförkortning efter namnet. Kategorierna och namnen följer Gärdenfors U. (ed.) 2010. Rödlistade arter i Sverige 2010 - The Red List of Swedish Species. Artdatabanken, SLU, Uppsala.

1.1.1 Delområde 1 stavagranskog (cirka 1 ha) värdekärna

Området utgörs av hänglavsrik stavagranskog med riklig förekomst av senvuxen gran. Det finns inslag av björk och i området finns enstaka tallågor.

Funna arter:

violettgå tagellav	NT
norsk näverlav	VU

1.1.2 Delområde 2 granskog (cirka 7 ha)

Grandominerad västsluttning med inslag av björk, tall och enstaka asp, gråal, sälg och rönn. Skogen är genomgallrad men något ojämnt varför det finns en hög grad av flerskiktning och det finns mycket lövträd kvar. Små bäckdråg och sänkor är ogallrade och innehåller senvuxna granar och lövträd.

Funna arter:

violettgå tagellav	NT
skinnlav	
lunglav	NT
garnlav	NT
bårdlav	

västlig hakmossa

1.1.3 Delområde 3 granskog (cirka 6 ha) värdekärna

Grandominerad skog med inslag av tall, björk, asp, enstaka sälk och rönn. Skogen har stått orörd under en längre tid och har utvecklat naturskogskaraktär. Övervägande delen av skogen har hög kronslutenhet men det finns små sumpskogspartier som skapar viss variation i kronslutenheten. Nyckelelement som gammal gran, asp, björk, björkstubbar, granlågor och grantorrträd förekommer. I södra delen finns ett litet område med gamla tallar. Området har relativt god förekomst av död ved och självgallring pågår och ökar på inslaget av död ved.

Funna arter:

violettgå tagellav	NT
skrovellav	NT
lunglav	NT
garnlav	NT
korallblylav	
bårdlav	
staplav	
skinnlav	
gulnål	
skuggblåslav	
gammelgranskål	

1.1.4 Delområde 4 tallskog (cirka 2 ha) värdekärna

Talldominerad 150-årig skog i svag sluttning mot söder belägen på Digerbergets topplatå. Skogen har inslag av gran och av enstaka björk och asp. Området innehåller rikligt med död tallved i olika nedbrytningsstadier, både stående och liggande. En del tallar är uppåt 200 år och spärrgreniga. Underväxt av senvuxen gran förekommer och bidrar till flerskiktningen. Skogen är gles och luckig och eftersom skogen sluttar svagt mot söder, skapar det goda livsvillkor för vedlevande insekter.

Funna arter:

violettgå tagellav	NT
tallticka	
vedticka	
blanksvart spiklav	NT

dvärgbägarlav	NT
gulnål	
nästlav	
kortskaftad ärgspik	
lunglav	NT
bårdlav	
tjäder	

1.1.5 Delområde 5 granskog (cirka 1 ha) värdekärna

Välsluten granskog i nordsluttning, med inslag av tall, björk, rönn och sälg. Skogens medelålder ligger troligen omkring 100 år. Död ved finns i form av spridd förekomst av lågor och det finns gamla lövträd och mossbevuxna block i området. En stor mängd signalarter noterades i delområdet, bl.a. ett välutvecklad lunglavsamhälle. Delområdet vetter mot blöt myr i norr vilket gör mikroklimatet fuktigt.

Funna arter:

Lunglav	NT
Skrovellav	NT
Luddlav	
Garnlav	NT
Gulnål	
Brunpudrad nållav	NT
Violettgå tagellav	NT
Granticka	NT
Gränsticka	NT
Mörk husmossa	
Kantvitmossa	
Tretåig hackspett	VU
Tjäder	

1.1.6 Delområde 6 barrskog i bergbrant/sluttning (cirka 72 ha) värdekärna

Delområdet utgörs av barrdominerad naturskog i Digerbergets östsluttningar och branter. Övervägande delen av skogen utgörs av granskog med inslag av varierande mängd tall och lövträd. De brantaste partierna, främst i norra delen, är talldominerade, ofta med hög lövträdsandel. Skogens ålder varierar mellan ca 100 och 250 år. Skogen har uppkommit naturligt och i äldre tid plockhuggits upprepade gånger. Mindre områden är plockhuggna även efter

1950-tal. Rikligt med gamla träd förekommer, främst tall, gran och vårtbjörk. Inslag av död ved finns överallt i varierande mängd. Ställvis finns rikligt med grantorrträd som en följd av mindre barkborreangrepp. Det finns även lågor. I området finns spår av 2 - 4 bränder i gamla stubbar och torrakor. I och nedanför branter finns relativt god förekomst av asp i olika åldrar vilket gör att aspberoende arter bedöms ha en ljus framtid i området. Området är rikt på hackspettar, bl.a. tretåig hackspett och gråspett. För 20 år sedan fanns även vittryggig hackspett i området. Största delen av området är klassat som nyckelbiotop enligt Skogsstyrelsens inventering.

Funna arter:

Lunglav	NT
Skrovellav	NT
Korallblylav	
Bårdlav	
Stuplav	
Luddlav	
Grynig gelélav	VU
Aspgelélav	NT
Skinnlav	
Garnlav	NT
Violettgrå tagellav	NT
Gammelgranslav	
Nordlig nållav	NT
Broktagel	VU
Skuggblåslav	
Dvärgbägarlav	NT
Kortskaftad ärgspik	
Tallticka	NT
Gränsticka	NT
Vedticka	
Barkticka	
Rävticka	
Asphättemossa	
Mörk husmossa	
Vedtrappmossa	NT
Krushättemossa	

Knärot	
Ormbär	
Tjäder	
Duvhök	
Tretåig hackspett	VU
Gråspett	
Raggbock	VU
Jättesvampmal	NT
Bronshjon	
Nordlig plattbagge	
Vågbandad knäppare	
Större flatbagge	VU

1.1.7 Delområde 7 tallskog (5 ha) utvecklingsmark

Nyligen avverkad skog i västsluttning med kvarlämnade 200-250-åriga tallar.

Funna arter:

Jättesvampmal	NT
Raggbock	VU

1.1.8 Delområde 8 lövträdsrik blandskog (cirka 3 ha) utvecklingsmark

Ung granskog med inslag av tall, björk och bitvis även asp, sälk och rönn.

1.1.9 Delområde 9 barrskog (cirka 25 ha) arronderingsmark

Ung barrskog bestående av gran, tall, contorta och enstaka björk. Åldern varierar mellan 5 - 50 år.

Funna arter:

Myskbock	
Större flatbagge	VU

1.1.10 Delområde 10 lövträdsrik granskog (cirka 1 ha) värdekärna

Litet delområde med medelålders granskog där lövträdsandelen är hög, främst i form av asp, björk, gråal och sälk. Fläckvis god hänglavförekomst. Delområdets värdefullaste element består av unga aspar och gamla grova björkar. Inte bara höga värden idag utan också högt framtidsvärde.

Funna arter:

Violettgrå tagellav	NT
Garnlav	NT
Lunglav	NT

1.1.11 Delområde 11 gransumpskog (cirka 5 ha) värdekärna

Grandominerat skogsområde på de låglänta delarna utmed Likan. Inslag av tall, björk och enstaka sälg och rönn. Övervägande delen av området utgörs av stamtät gransumpskog men skogstypen varvas i viss mån med glesare tallpartier och glesare halvimpediment.

Funna arter:

Violettgrå tagellav	NT
Vitskaftad svartspik	NT
Vitgrynig nållav	
Garnlav	NT
Skugggblåslav	
Korallblylav	
Lunglav	NT
Brunpudrad nållav	NT
Gulnål	
Dvärgbägarlav	NT
Skinnlav	
Gammelgranslav	
Bårdlav	
Stuplav	
Kortskaftad ärgspik	
Gammelgranskål	NT
Doftskinn	NT
Rävticka	
Vedticka	
Asphättemossa	
Kantvitmossa	
Spindelblomster	
Kransrams	

Korallrot

Kärrfibbla

Vågbandad barkbock

Artlista vedinsekter

Förteckning över vedskalbaggar som noterats i området under Lasse Wikars inventering från 2001. De arter som är rödlistade är försedda med kategoriförkortning. Kategorierna följer ArtDatbankens rödlista, tillgänglig via hemsidan (<http://www.artdata.slu.se/rodlista/>).

<i>Vetenskapligt namn</i>	<i>Svenskt namn</i>	<i>Hotkategori enligt rödlista</i>	<i>Signalart</i>
insekter			
<i>Anistoma castanea</i>			
<i>Agathidium arcticum</i>			
<i>Agathidium bicolor</i>			
<i>Quedius xantholinus</i>			
<i>Quedius laevigatus</i>			
<i>Atrecus longiceps</i>			
<i>Acrulia inflata</i>			
<i>Scaphisoma boleti</i>			
<i>Lordithon lumulatus</i>			
<i>Anthaxia quedripunctata</i>			
<i>Ernobius explanatus</i>			
<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon		X
<i>Platycis minuta</i>			
<i>Harminius undulatus</i>	violettbandad knäppare	NT	
<i>Ampedus nigrinus</i>	blanksvart rödbeck	NT	
<i>Melanothus castanipes</i>			
<i>Hylocoetes dermestoides</i>	bredhalsad varvsfluga		
<i>Peltis grossa</i>	stor flatbagge	VU	X
<i>Thymalus limbatus</i>			
<i>Cerylon histeroides</i>			
<i>Cerylon ferrugineum</i>			
<i>Cerylon deplanatum</i>	platt gångbagge	NT	
<i>Dendrophagus crenatus</i>	nordlig plattbagge		

<i>Cryptophagus badius</i>			
<i>Chryptophagus scanicus</i>			
<i>Cis punctulatus</i>			
<i>Schizotus pectinicornis</i>	liten kardinalbagge		
<i>Xylita laevigata</i>	nordlig brunbagge		
<i>Tragosoma depsarium</i>	raggbock	VU	X
<i>Tetropium fuscum</i>	skulderfläcksbock		
<i>Callidium coriaceum</i>	bronsbjon		X

Genomförd dokumentation

Wikars, L. 2001. "Inventering av vedinsekter i två naturskogsområden i norra Värmland". Entomologiska institutet, SLU.

Digitala källor

Skogsstyrelsen. Nyckelbiotopsinventering. 25/10/1997 (Göran Bengtsson)
Nb 13C7j10,

Övrigt

Foto Johan Bohlin

Inventeringsmaterial från fältbesök av Johan Bohlin

Områdesbeskrivning uppdaterat av Laura Hedberg 2014-09-23

HUR MAN ÖVERKLAGAR LÄNSSTYRELSENS BESLUT

VAR SKALL BESLUTET ÖVERKLAGAS	Länsstyrelsens beslut kan skriftligen överklagas hos regeringen, Miljödepartementet .
VAR INLÄMNAS ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall inlämnas/skickas till Länsstyrelsen och inte till regeringen.
TID FÖR ÖVERKLAGANDE	Skrivelsen måste ha kommit in till Länsstyrelsen inom tre veckor från den dag Ni fick del av beslutet , annars kan Ert överklagande inte tas upp till prövning.
HUR MAN UTFORMAR SITT ÖVERKLAGANDE M M	I skrivelsen skall Ni - tala om vilket beslut Ni överklagar, t ex genom att ange ärendets nummer (diarienumret) - redogöra för hur Ni anser att beslutet skall ändras Ni bör också redogöra för varför Ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt. Ni kan givetvis anlita ombud att sköta överklagandet åt Er. Behöver Ni veta mer om hur Ni skall gå till väga, så ring eller skriv till Länsstyrelsen.
ÖVRIGA HANDLINGAR	Om Ni har handlingar eller annat som Ni anser stöder Er ståndpunkt, så bör Ni skicka med det.
UNDERTECKNA ÖVERKLAGANDET	Er skrivelse skall undertecknas och namnteckningen förtydligas. Uppge också postadress samt telefonnummer där Ni kan nås dagtid.